

منظمة التعاون الإسلامي

Organisation of Islamic Cooperation

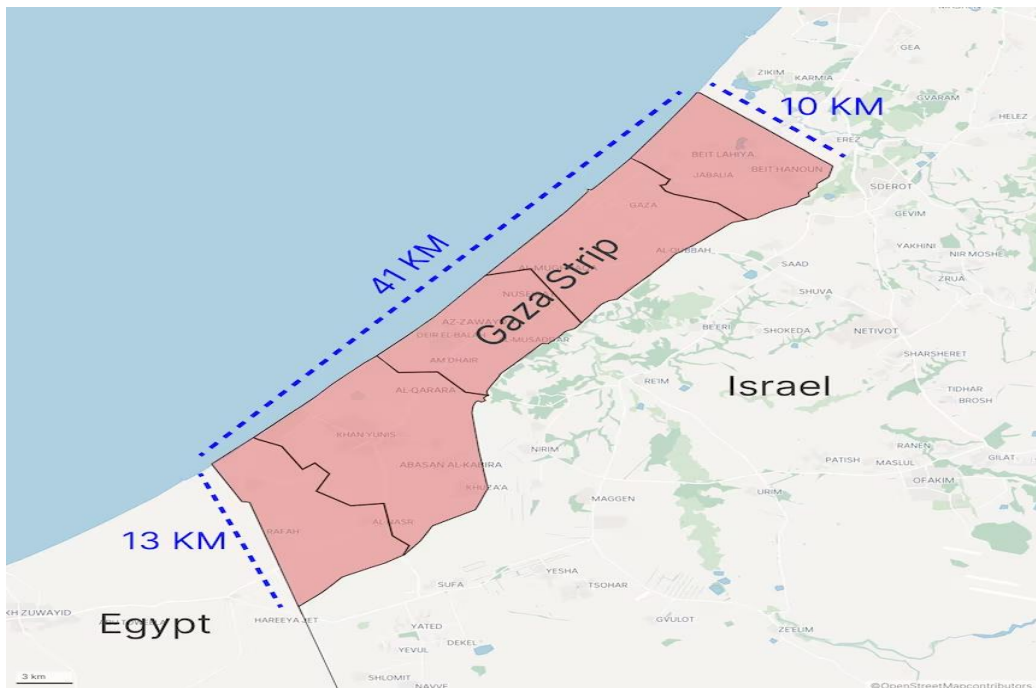
ถอดรหัสแถลงการณ์ร่วม
การประชุมชาติอาหรับและโลกอิสลาม
ต่อประเด็นปัญหาปาเลสไตน์

ชูชาติ พุฒเพ็ญ

Arab Studies
December 2023

บทนำ

สงครามระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มติดอาวุธฮามาส¹ เปิดฉากมาตั้งแต่วันที่ 7 ตุลาคม 2023 จนถึงขณะนี้เข้าสู่เดือนที่สองแล้ว ในขณะที่ประชาคมโลกต่างแสดงความกังวลว่าสงครามรอบนี้จะขยายวงเป็นระดับภูมิภาคหรือไม่ ปรากฏการณ์ดังกล่าวทำให้ทุกประเทศในภูมิภาคพยายามแสวงหาแนวทางเพื่อให้คู่ขัดแย้งบรรลุข้อตกลงหยุดยิง (Ceasefire) เพื่อเปิดระเบียบมนุษยธรรม (Humanitarian Corridor) ให้คาราวานนานาชาติสามารถส่งความช่วยเหลือเข้าไปยังฉนวนกาซาได้อย่างครอบคลุมและเพียงพอ แม้ว่าอียิปต์ได้เสนอตัวเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดสันติภาพโคโร (Cairo Peace Summit : 2023) เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2023 ที่ผ่านมา แต่ในที่สุดผลการประชุมยังไม่สามารถออกเป็นแถลงการณ์ร่วมได้ ทำให้อียิปต์ในฐานะเจ้าภาพออกแถลงการณ์ฝ่ายเดียว เหตุเพราะในระหว่างการประชุมมีข้อโต้แย้งหลายประเด็นระหว่างกลุ่มประเทศอาหรับกับชาติตะวันตกที่ยืนยันสิทธิการป้องกันตนเองของอิสราเอล²

แผนที่แสดงขนาดพื้นที่ของฉนวนกาซาและพรมแดนติดกับอิสราเอล

<https://www.abc.net.au/news/2023-10-24/how-big-is-the-gaza-strip/103001830>

¹ ช่วงเช้าของวันที่ 7 ตุลาคม 2023 ขบวนการฮามาสซึ่งมีหน่วยรบที่ใช้ชื่อกลุ่มว่า “อัลก็อซซาม” มีฐานปฏิบัติการอยู่ในฉนวนกาซา ร่วมกับกลุ่มติดอาวุธอื่น ๆ ที่มีอุดมการณ์เดียวกันเพื่อต่อต้านการยึดครองดินแดนปาเลสไตน์โดยอิสราเอล จุดเริ่มต้นของสงครามรอบนี้เกิดขึ้นหลังกลุ่มติดอาวุธฮามาสยกพลบุกเข้าไปในตะเข็บรอยต่อดินแดนที่ถูกยึดครองติดกับฉนวนกาซาโดยใช้ชื่อปฏิบัติการครั้งนี้ว่า “กฏฟานอัลอักศอร์” และได้ควบคุมตัวชาวอิสราเอลรวมถึงกลุ่มคนที่อยู่ในพื้นที่เป็นตัวประกัน

² การประชุมสุดยอดสันติภาพโคโร (Cairo Peace Summit : 2023) เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2023 มีผู้นำระดับประมุขของรัฐบาลเข้าร่วมน้อยมาก ส่วนใหญ่ส่งผู้แทนระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือระดับเอกอัครราชทูตประจำอียิปต์เข้าร่วม ส่งผลให้อียิปต์ในฐานะประเทศเจ้าภาพต้องเป็นผู้ออกแถลงการณ์เพียงฝ่ายเดียว

ปัจจุบันวิกฤตการณ์ในฉนวนกาซาเข้าสู่ขั้นวิกฤตหลังอิสราเอลใช้ปฏิบัติการทางทหารรุกคืบภาคพื้นดินเต็มรูปแบบโดยเฉพาะทางตอนเหนือของฉนวนกาซา ทั้งการปิดล้อมฉนวนกาซารอบทิศทาง รวมถึงการใช้มาตรการกดดันทุกรูปแบบทั้งการตัดน้ำ ไฟ เชื้อเพลิง และประกาศให้พลเรือนชาวปาเลสไตน์อพยพไปยังสถานที่ปลอดภัยทางตอนใต้ เพื่อให้กองทัพอิสราเอลสามารถกวาดล้างกลุ่มติดอาวุธได้อย่างเป็นระบบและไม่กระทบกับพลเรือนชาวปาเลสไตน์ที่ไม่เกี่ยวข้อง แต่ดูเหมือนว่ามาตรการทั้งหมดได้ยกระดับสู่การกดดันบีบบังคับให้ชาวปาเลสไตน์ทางตอนเหนือของฉนวนกาซาต้องอพยพลี้ภัยเพื่อความปลอดภัย ทำให้พื้นที่ทางใต้ของฉนวนกาซาเกิดวิกฤติรุนแรงสะสมเช่นกัน ข้อมูลเหล่านี้เปิดเผยโดยเจ้าหน้าที่ขององค์การสหประชาชาติที่ระบุว่า ชาวปาเลสไตน์บางส่วนอพยพออกจากบ้านเรือนทางตอนเหนือเพื่อลี้ภัยด้วยความหวังว่าจะมีพื้นที่ปลอดภัยให้พักพิง หลังจากเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้าทางการอิสราเอลประกาศเรียกร้องให้พลเรือนปาเลสไตน์ที่อาศัยในแถบตอนเหนือและพื้นที่โดยรอบราว 1.1 ล้านคน เร่งอพยพไปทางใต้เพื่อความปลอดภัย

กรณีดังกล่าวทำให้พื้นที่ทางตอนใต้ของฉนวนกาซามีความแออัดจากคลื่นผู้อพยพจำนวนมากสร้างความโกลาหลรุนแรงในหลายพื้นที่ เนื่องจากทุกคนต้องสู้เพื่อการเอาตัวรอด ทั้งการแย่งชิงน้ำดื่ม อาหาร ที่พัก ทำให้ผู้ลี้ภัยเผชิญต่อสถานการณ์อันยากลำบาก มีเพียงน้ำ 1 ลิตร กับเศษขนมปัง 1 ชิ้น/วัน โดยเฉพาะพื้นที่เขตคานยูนุสมิ์จำนวนผู้ลี้ภัยราว 6 ถึง 7 แสนคนกระจายอยู่ในเมืองและอาศัยพื้นที่โรงพยาบาล ศูนย์กีฬา ร้านอาหาร บางคนต้องอาศัยที่หลบนอนบนพื้นถนน

สงครามระหว่างอิสราเอลและกลุ่มติดอาวุธในฉนวนกาซารอบนี้ทวีความรุนแรงต่อเนื่อง ส่งผลให้กลุ่มประเทศอาหรับและโลกอิสลามเห็นพ้องกันให้รวม 2 การประชุมจาก 2 องค์กร ประกอบด้วย สันนิบาตอาหรับ (Arab League) และองค์การความร่วมมืออิสลาม (The Organisation of Islamic Cooperation : OIC) ไว้ในคราวเดียวกันเป็นวาระพิเศษ มีสมาชิกจำนวน 57 ประเทศ โดยซาอุดีอาระเบียเป็นเจ้าภาพเพื่อหาทางออกร่วมกัน ทั้งนี้ ผู้เขียนจะนำเสนอรายละเอียดตามหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. เหตุผลและที่มาของการประชุมร่วมระหว่างอาหรับและโลกอิสลามสมัยพิเศษ

เมื่อวันเสาร์ที่ 11 พฤศจิกายน 2023 ซาอุดีอาระเบียเป็นเจ้าภาพการประชุมร่วมสุดยอดผู้นำชาติอาหรับและโลกอิสลามสมัยพิเศษ (The joint extraordinary Arab - Islamic Summit) จัดขึ้น ณ กรุงริยาด เมืองหลวงซาอุดีอาระเบีย เพื่อหาแนวทางยุติสงครามในฉนวนกาซา โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศซาอุดีอาระเบียเปิดเผยว่า การประชุมสุดยอดผู้นำครั้งนี้เกิดขึ้นจากการหารือร่วมกันระหว่างสันนิบาตอาหรับ (Arab League) และองค์การความร่วมมืออิสลาม (The Organisation of Islamic Cooperation : OIC) โดยมีเหตุผลสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในภูมิภาค หลังปฏิบัติการโจมตีแนวพรมแดนอิสราเอลติดกับฉนวนกาซาโดยขบวนการฮามาสเมื่อวันที่ 7

ตุลาคม 2023 เป็นต้นมา ทำให้สถานการณ์ในพื้นที่ฉนวนกาซาเข้าสู่ขั้นวิกฤต เนื่องจากอิสราเอลใช้ปฏิบัติการทางทหารได้กลับอย่างหนักหน่วงทั้งทางภาคพื้นดินและทางอากาศ ส่งผลให้เกิดความสูญเสียรุนแรงทั้งชีวิตและทรัพย์สินโดยเฉพาะพื้นที่ทางตอนเหนือของฉนวนกาซา

จากสถานการณ์ในพื้นที่ฉนวนกาซา นับจากวันแรกของเหตุการณ์จนถึงขณะนี้เข้าสู่เดือนที่สองยังไม่มีทีท่าว่าจะยุติหรือคลี่คลายลงแต่อย่างใด ข้ำร้ายสถานการณ์ได้ทวีความรุนแรงต่อเนื่องจนสร้างผลกระทบด้านมนุษยธรรมในฉนวนกาซาอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่ภาคีสมาชิกทุกประเทศต้องร่วมมือกันเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาปาเลสไตน์อย่างจริงจัง จึงเป็นที่มาของการประชุมร่วมสมัยพิเศษครั้งนี้ หากพิจารณาถึงความสำคัญและความพิเศษของการประชุมรอบนี้จะพบว่า เป็นการประชุมที่สะท้อนถึงความเป็นเอกภาพเชิงอัตลักษณ์เนื่องจากได้ควบรวมสองการประชุมระดับพหุภาคีของโลกอาหรับและโลกอิสลามเข้าด้วยกัน ซึ่งโดยปกติในแต่ละการประชุมจะมีช่วงเวลาแยกกันตามวาระและสมัยประชุมที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ดี ผลของสงครามในฉนวนกาซาทำให้ชาอูดีอาระเบียในฐานะประเทศที่มีบทบาทนำในระดับภูมิภาคกลายเป็นผู้เล่นหลักตามแนวคิดพหุภาคีนิยม (Multilateralism) อาจกล่าวได้ว่าชาอูดีอาระเบียให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหาตามแนวทางการทูตและรับรู้สัญญาณความรู้สึกของประชาคมโลกอาหรับและโลกอิสลามทำให้ต้องเร่งหาแนวทางที่เป็นเอกภาพภายใต้เป้าหมายเดียวกันคือหวังให้เกิดการหยุดยิงในฉนวนกาซาทันทีและเปิดระเบียบมนุษยธรรมเพื่อนำนานาชาติสามารถนำส่งความช่วยเหลือเข้าไปภายในพื้นที่ฉนวนกาซาโดยเร่งด่วน

2. การออกแถลงการณ์ร่วม (Joint Statement)

แถลงการณ์ร่วมอ้างอิงตามกฎหมายระหว่างประเทศหลายฉบับและหลักการว่าด้วยกฎหมายสิทธิมนุษยชน รวมถึงความเป็นหนึ่งเดียวและเอกภาพของโลกอาหรับและโลกอิสลามที่เห็นความสำคัญต่อปัญหาปาเลสไตน์สะท้อนผ่านเจตนารมณ์ของสันนิบาตอาหรับและองค์การความร่วมมืออิสลามต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในฉนวนกาซาที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันแสวงหาแนวทางเพื่อคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้นผ่านมติที่ประชุม ทั้งนี้หากพิจารณาผลลัพธ์การประชุมร่วมกันครั้งนี้ ทำให้เห็นปรากฏการณ์สำคัญโดยเฉพาะความเป็นเอกภาพที่สะท้อนผ่านแถลงการณ์ร่วม (Joint Statement) รวม 31 ข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประณามรัฐบาลอิสราเอลที่มีพฤติการณ์ความเป็นปรปักษ์ รัฐบาลานิคมด้วยการก่ออาชญากรรมสงครามที่โหดร้ายแบบไร้มนุษยธรรมต่อพลเรือนปาเลสไตน์ทั้งในฉนวนกาซา เขตเวสต์แบงก์ รวมทั้งเยรูซาเล็มฝั่งตะวันออกและเรียกร้องให้หยุดพฤติกรรมเหล่านี้ทันที
2. ปฏิเสธหลักการใช้เหตุผลเพื่อป้องกันตนเองหรือใช้เหตุผลอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ทั้งที่การทำสงครามรอบนี้มีลักษณะมุ่งไปที่การแก้แค้น

3. เรียกร้องให้เปิดเส้นทางปลอดภัยและระเบียบมนุษยธรรมเพื่อให้คาราวานช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมจากโลกอาหรับ โลกอิสลาม รวมทั้งนานาประเทศสามารถนำส่งการช่วยเหลือเร่งด่วนทั้งน้ำ อาหาร เชื้อเพลิง พร้อมเรียกร้องให้องค์การระหว่างประเทศเข้าร่วมในภารกิจช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม รวมถึงการสนับสนุนองค์การบรรเทาทุกข์และจัดหางานแห่งสหประชาชาติสำหรับผู้ลี้ภัยชาวปาเลสไตน์ในตะวันออกไกล (The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East-UNRWA) โดยคุ้มครองความปลอดภัยแก่บุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดช่วงเวลาปฏิบัติการกิจการช่วยเหลือในพื้นที่ฉนวนกาซาอย่างครอบคลุม
4. สนับสนุนแนวทางและมาตรการที่ออกโดยรัฐบาลอียิปต์ให้มีผลใช้บังคับเพื่อให้สามารถนำส่งการช่วยเหลือเข้าไปในพื้นที่ภายในฉนวนกาซาได้อย่างเร่งด่วน ต่อเนื่อง และเพียงพอ
5. เรียกร้องให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติยึดถือมติที่ออกไว้อย่างเคร่งครัดและใช้บังคับกับต่อทางการอิสราเอลที่กำลังละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายสิทธิมนุษยชน และข้อมติที่เกี่ยวข้องอื่นๆ โดยเฉพาะมติที่ประชุมสมัชชาแห่งสหประชาชาติที่ 25L-10/ES/A 2023/10/26 ซึ่งยังไม่มี การบังคับใช้อย่างจริงจัง จนทำให้อิสราเอลดำเนินการแบบปรักขย่งผลให้พลเรือนผู้บริสุทธิ์ทั้ง เด็ก ผู้สูงอายุ สตรี ต้องเสียชีวิต และหลายพื้นที่ถูกทำลาย
6. เรียกร้องทุกประเทศยุติการส่งออกอาวุธ กระสุน ให้แก่ทางการอิสราเอลนำไปใช้เช่นฆ่าประชาชน ทำลายบ้านเรือน โรงเรียน โรงพยาบาล มัสยิด โบสถ์ รวมทั้งสถานที่อื่น ๆ ในพื้นที่
7. เรียกร้องให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติออกมติประณามการทำลายโรงพยาบาลในฉนวนกาซาและปิดกั้นไม่ให้มีการสนับสนุนการลำเลียงยา เวชภัณฑ์ อาหาร และเชื้อเพลิง อันเป็นเหตุแห่งการใช้บทลงโทษประชาชนในฉนวนกาซาทั้งหมด การตัดน้ำ ตัดไฟ และสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน รวมทั้งปิดระบบการให้บริการสื่อสารและอินเทอร์เน็ต ถือว่าเข้าเงื่อนไขก่ออาชญากรรมสงครามด้วยการใช้กำลังละเมิดสิทธิมนุษยชน พร้อมเรียกร้องอิสราเอลให้ยุติการปิดล้อมฉนวนกาซาที่ดำเนินมาตลอดหลายปี และยุติการใช้กำลังต่อพลเรือนอย่างร้ายมนุษยธรรม
8. เรียกร้องอัยการศาลอาญาระหว่างประเทศให้เรียกทางการอิสราเอลเพื่อสอบสวนและเสนอคำร้องกรณีการก่ออาชญากรรมสงครามและการละเมิดสิทธิมนุษยชนแก่ชาวปาเลสไตน์และเยรูซาเล็มฝั่งตะวันออก (East Jerusalem) พร้อมมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการของทั้งสององค์กรติดตามความคืบหน้า รวมทั้งให้จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบด้านกฎหมายโดยให้ทั้งสองหน่วยงานรับผิดชอบ และให้หน่วยงานที่ตั้งขึ้นจัดทำรายงานเสนอภายใน 15 วันหลังการ

จัดตั้งโดยเสนอให้รัฐมนตรีต่างประเทศของทั้งสันนิบาตอาหรับพิจารณา และให้นำส่งรายงาน เป็นรายเดือนเสนอต่อรัฐมนตรีต่างประเทศองค์การความร่วมมืออิสลาม (Council of Foreign Ministers of the Organisation of Islamic Cooperation : OIC-CFM

9. สนับสนุนการใช้หลักกฎหมายเพื่อให้รัฐปาเลสไตน์นำมาบังคับใช้กับอิสราเอลรับผิดชอบทุก พฤติการณ์เกี่ยวกับการก่ออาชญากรรมต่อพลเรือนชาวปาเลสไตน์และนำมาประกอบสำนวน และข้อเสนอแนะเพื่อส่งให้ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ตลอดจนอนุญาตให้คณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ตั้งขึ้นโดยมติคณะมนตรีด้านสิทธิมนุษยชนเข้าสอบสวนข้อเท็จจริง อย่างจริงจัง
10. มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการของทั้งสององค์กรตั้งหน่วยงานด้านสื่อประชาสัมพันธ์ เฉพาะกิจ เพื่อนำมาใช้ประกอบหลักฐานการก่ออาชญากรรมต่อชาวปาเลสไตน์โดยนำข้อมูล เผยแพร่ในแพลตฟอร์มดิจิทัล
11. มอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศซาอุดีอาระเบียในฐานะประเทศเจ้าภาพ และประธานการประชุมสุดยอดผู้นำชาติอาหรับและอิสลามครั้งที่ 32 ให้เลขาธิการของทั้งสองสำนักงานใช้เวทีพหุภาคีขับเคลื่อนและแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาปาเลสไตน์อย่างจริงจัง เร่งด่วน เพื่อให้เกิดสันติภาพเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและครอบคลุม
12. เรียกร้องให้ประเทศภาคีสมาชิกทั้งสององค์กรดำเนินการทางการทูตและการเมืองรวมทั้ง กฎหมายระหว่างประเทศเพื่อกดดันและยุติการละเมิดสิทธิมนุษยชน
13. ประณามการใช้กฎหมายแบบสองมาตรฐานอันส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือตามหลักการมีส่วนร่วมและหลักการด้านมนุษยธรรมโดยเฉพาะจุดยืนของโลกอาหรับและโลกอิสลามอาจได้รับ ผลกระทบจากข้อกังวลดังกล่าว เนื่องจากเกิดความสับสนระหว่างหลักการเกี่ยวกับความเป็น อารยธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม
14. ประณามแนวคิดเพื่อขับชาวปาเลสไตน์ราว 2.2 ล้านคน ให้อพยพเคลื่อนย้ายจากตอนเหนือ ของฉนวนกาซาเพื่อลี้ภัยไปทางตอนใต้ กรณีนี้ถือเป็นอาชญากรรมสงครามตามพิธีสารเจนีวา 1949 และอนุสัญญาเจนีวา 1977 เรียกร้องประเทศภาคีสมาชิกทั้งหมดร่วมกันประณาม พฤติกรรมดังกล่าว เรียกร้องให้ทุกหน่วยงานในองค์การสหประชาชาติขัดขวางและป้องกันการ บังคับให้พลเรือนอพยพออกจากพื้นที่ทางตอนเหนือดังกล่าว และเรียกร้องให้สิทธิผู้ลี้ภัย กลับคืนสู่ภูมิภาคโดยเร็ว
15. ปฏิเสธทุกความพยายามบังคับบุคคล กลุ่มบุคคลชาวปาเลสไตน์ให้เคลื่อนย้ายหรือบังคับให้ เคลื่อนหรืออพยพหรือขับออกจากพื้นที่ทั้งในฉนวนกาซาหรือเขตเวสต์แบงก์ เหตุแห่ง พฤติกรรมนี้ถือเป็นอาชญากรรมสงคราม

16. ประณามการสังหารพลเรือนผู้บริสุทธิ์หรือให้ตกเป็นเป้าหมายการทำร้าย เหตุที่เป็นการขัดหลักกฎหมายมนุษยชนและละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
17. เน้นย้ำให้ปล่อยเชลย ผู้ถูกควบคุมตัว พลเรือน และประณามทางการอิสราเอลกรณีละเมิดสิทธิเชลยปาเลสไตน์หลายพันคน พร้อมเรียกร้องให้ภาคีสมาชิกและองค์กรทั้งหมดร่วมกันกดดันพฤติกรรมดังกล่าว
18. เรียกร้องให้หยุดพฤติกรรมการก่ออาชญากรรมในหมู่บ้าน ชุมชน เมือง ค่ายผู้ลี้ภัยในเขตเวสต์แบงก์และการคุกคามทุกรูปแบบในพื้นที่ที่มีภัยอัลอักศอร์และพื้นที่อันเคารพของชาวมุสลิมและชาวคริสต์
19. เน้นย้ำให้อิสราเอลปฏิบัติตามพันธกรณีความเป็นรัฐยึดครองดินแดนโดยให้หยุดการกระทำที่เป็นการละเมิดกฎหมายโดยเฉพาะการสร้างนิคมชาวยิวหรือขยายนิคมด้วยการจับจองดินแดนและขับไล่ชาวปาเลสไตน์ออกจากบ้านเรือน
20. ประณามปฏิบัติการทางทหารของกองทัพอิสราเอลที่มุ่งโจมตีเมืองหรือค่ายผู้อพยพและเรียกร้องให้ประชาคมโลกบรรจุงค์กรความมั่นคงอิสราเอลไว้ในบัญชีก่อการร้าย และให้ชาวปาเลสไตน์ได้รับสิทธิ์ที่อันพึงมี สิทธิมนุษยชนและความมั่นคงปลอดภัยในการกำหนดชะตากรรมและสิทธิ์การตั้งรัฐที่มีเอกราชโดยได้รับความคุ้มครองอย่างครอบคลุม
21. ประณามการละเมิดดินแดนศักดิ์สิทธิ์ของชาวมุสลิมและชาวคริสต์ในเยรูซาเล็ม การละเมิดเสรีภาพในการสักการะ การเคารพกฎหมายและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง การเคารพมัสยิดอัลอักศอร์ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 144,000 ตารางกิโลเมตร ให้เป็นพื้นที่เฉพาะสำหรับมุสลิม มีสำนักงานบริหารกิจการมัสยิดอัลอักศอร์ของจอร์แดนเป็นองค์กรหลักทำหน้าที่เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลมัสยิดอัลอักศอร์ทั้งระบบตามกรอบแห่งกฎหมายที่กำหนดไว้ และส่งเสริมบทบาทประธานกรรมการ อัลกุตุศ เพื่อใช้อำนาจปกป้องเมืองศักดิ์สิทธิ์นี้จากอิสราเอล
22. ประณามความเป็นปรปักษ์และแถลงการณ์ของรัฐมนตรีในรัฐบาลอิสราเอลที่สื่อในทางสร้างวาทศิลป์และเหยียดชาติพันธุ์ กรณีดังกล่าวเป็นผลจากการคุกคามของรัฐมนตรีคนหนึ่งในรัฐบาลอิสราเอลซึ่งกล่าวแสดงความเห็นสนับสนุนให้กองทัพอิสราเอลใช้อาวุธนิวเคลียร์ในฉนวนกาซา พฤติกรรมนี้ถือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงระหว่างประเทศภายใต้กรอบองค์การสหประชาชาติที่มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ภูมิภาคปลอดอาวุธนิวเคลียร์และอาวุธทำลายล้างสูง
23. ประณามการสังหารสื่อมวลชน เด็ก สตรี รวมทั้งทีมปฐมพยาบาลกู้ชีพ ประณามการใช้ระเบิดฟอสฟอรัสอาวุธต้องห้ามระหว่างประเทศในฉนวนกาซาและในเลบานอน ประณามการ

คุกคามซ้ำซากที่จะทำให้เลบานอนกลับสู่ยุคหิน เรียกร้องให้องค์กรระหว่างประเทศห้ามอิสราเอลใช้อาวุธเคมีและสอบสวนกองทัพว่ามีการใช้อาวุธเคมีหรือไม่

24. เน้นย้ำบทบาทขององค์การปลดปล่อยปาเลสไตน์ (Palestine Liberation Organization: PLO) ซึ่งมีสถานะเป็นองค์กรชอบด้วยกฎหมายแห่งเดียวของปาเลสไตน์และเรียกร้องให้กลุ่มต่าง ๆ รวมเป็นหนึ่งกับองค์กรดังกล่าวในทุกบทบาทและทุกภารกิจความรับผิดชอบ
25. ทบทวนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการยึดแนวทางสร้างสันติภาพที่เป็นข้อบัญญัติที่กำหนดให้ยุติการยึดครองของอิสราเอลและการแก้ปัญหาพิพาทระหว่างอาหรับ-อิสราเอลตามกฎหมายระหว่างประเทศและมติอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ มติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ 242/1967, 338/1973, 497/1981, 1515/2003, 2334/2016 นอกจากนี้ยังมีความริเริ่มสันติภาพอาหรับปี 2002 ในทุกหลักการและเหตุผลรวมถึงสาระสำคัญของแผนสันติภาพดังกล่าว เนื่องจากความริเริ่มดังกล่าวสะท้อนความเป็นเอกภาพและจุดยืนของชาติอาหรับเพื่อให้เกิดสันติภาพในตะวันออกกลาง ด้วยเหตุผลและเงื่อนไขในการสร้างสันติภาพระหว่างชาติอาหรับกับอิสราเอลจะบรรลุเป้าหมายได้ สามารถนำไปสู่การปรับความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างเป็นทางการ กล่าวคือ อิสราเอลต้องยุติการยึดครองดินแดนปาเลสไตน์และประเทศอาหรับ ให้รัฐปาเลสไตน์มีเอกราชมีอำนาจอธิปไตยและบูรณภาพเหนือดินแดนตามเส้นแบ่งเขตแดนปี 1967 และให้มีเมืองหลวงคือเยรูซาเล็มฝั่งตะวันออก (East Jerusalem) พร้อมคืนสิทธิ์การกลับคืนถิ่นฐานของชาวปาเลสไตน์ ชดเชยผู้พลัดถิ่น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับชาวปาเลสไตน์ตามมติที่ประชุมสมัชชาองค์การสหประชาชาติที่ 1994 ปี 1948
26. เน้นย้ำให้ประชาคมโลกร่วมกันขับเคลื่อนโดยสันติวิธีบนหลักการแก้ปัญหาแบบสองรัฐอันเป็นแนวทางที่ทุกฝ่ายเห็นชอบและตอบรับ โดยเฉพาะการตั้งรัฐปาเลสไตน์บนเส้นแบ่งเขตแดนปี 1967 มีเมืองหลวงคือเยรูซาเล็มฝั่งตะวันออก (East Jerusalem) เพื่อให้ทุกฝ่ายอยู่เคียงข้างกันอย่างสันติ
27. เน้นย้ำให้เห็นถึงการแก้ปัญหาปาเลสไตน์ที่ล้มเหลวตลอดระยะเวลากว่า 75 ปี ซึ่งไม่สามารถยับยั้งนโยบายอิสราเอลได้ ทั้งการขยายนิคม เหตุเพราะมีหลายกลุ่มให้การสนับสนุนอิสราเอลอย่างเต็มที่เป็นระบบไร้การตรวจสอบถ่วงดุล อีกทั้งรัฐบาลอิสราเอลไม่รับฟังข้อห้ามหรือข้อกังวลใด ๆ อันมีผลต่อความมั่นคงหรือสันติภาพในพื้นที่จนเป็นเหตุให้สถานการณ์เกี่ยวกับปัญหาปาเลสไตน์ถดถอยและเลวร้ายลง
28. คัดค้านทุกข้อเสนอหรือความเห็นในการแยกฉนวนกาซาออกจากเขตเวสต์แบงก์และเยรูซาเล็มฝั่งตะวันออก (East Jerusalem) โดยอนาคตของฉนวนกาซาและการแก้ปัญหาในพื้นที่ปาเลสไตน์ให้รวมกันโดยไม่สามารถแยกออกจากกันได้

29. เรียกร้องให้จัดการประชุมสุดยอดระดับพหุภาคีเพื่อสันติภาพโดยเร็วที่สุด เพื่อพิจารณากระบวนการสันติภาพผ่านการเห็นชอบและรับรองอย่างสมบูรณ์ โดยเห็นพ้องกันตามหลักของกฎหมายระหว่างประเทศและหลักการพื้นฐานว่าด้วยดินแดนแลกสันติภาพ ให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน เพื่อให้มีผลใช้บังคับสู่การยุติการยึดครองดินแดนปาเลสไตน์ตามเขตพรมแดนปี 1967 รวมทั้งที่ราบสูงโกลานในซีเรีย พื้นที่เกษตรกรรมตามแนวสันเขาในเลบานอนด้วยแนวทางการแก้ปัญหาแบบสองรัฐ
30. ยกย่องระดับเครือข่ายช่วยเหลือด้านงบประมาณของชาติอาหรับและโลกอิสลามตามมติที่ประชุมสุดยอดผู้นำความร่วมมืออิสลาม ครั้งที่ 14 เพื่อประกันการช่วยเหลือและการสนับสนุนด้านงบประมาณให้แก่รัฐบาลปาเลสไตน์และองค์กรบรรเทาทุกข์และจัดหางานแห่งสหประชาชาติสำหรับผู้ลี้ภัยชาวปาเลสไตน์ในตะวันออกไกล (The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East-UNRWA) พร้อมยกย่องระดับความร่วมมือกับพันธมิตรในระดับระหว่างประเทศเพื่อสร้างเมืองใหม่ในฉนวนกาซาเร่งด่วนทันทีที่สงครามยุติ
31. มอบหมายให้เลขาธิการของทั้งสององค์กรได้แก่ สันนิบาตอาหรับและองค์การความร่วมมืออิสลามติดตามผลการดำเนินการตามมติการประชุมนี้และรายงานผลต่อที่ประชุมครั้งถัดไป

ที่มา <https://asharq.com/politics/72033/%D9%82%D8%B1%D8%A7%D8%B1-%D8%A7%D9%84%D9%82%D9%85%D8%A9>

3. บทวิเคราะห์เกี่ยวกับแถลงการณ์ร่วมครั้งนี้

ผลจากการศึกษาถ้อยความที่บัญญัติไว้ในแถลงการณ์ร่วมฉบับนี้สามารถนำมาวิเคราะห์และอภิปรายผลตามเป้าหมายของการประชุมร่วมครั้งนี้โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) แสวงหาความสัมพันธ์ระดับพหุภาคีเพื่อกีดตันอิสราเอล และ2) ถอดรหัสแถลงการณ์ผ่านคำสำคัญ (Key Words) โดยจะนำเสนอในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

3.1) แสวงหาความสัมพันธ์ระดับพหุภาคีเพื่อกีดตันอิสราเอล

แถลงการณ์ร่วมฉบับนี้สะท้อนให้เห็นถึงการส่งเสริมและสนับสนุนสันติภาพในภูมิภาคตะวันออกกลางผ่านกระบวนการเจรจาตามวิธีการทูต ดังนี้

- ก. เรียกร้องให้อิสราเอลยุติการปิดล้อมฉนวนกาซา
- ข. แสวงหาแนวร่วมในระดับพหุภาคีทั้งภายในและนอกกลุ่มองค์กร
- ค. นำกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับอย่างจริงจังและครอบคลุม³
- ง. มุ่งเน้นการบริหารจัดการระเบียบสิทธิมนุษยชนในพื้นที่รอบจุดผ่านแดนราฟาห์⁴

ที่มา <https://www.alaraby.co.uk/politics/%D9%86%D8%B5%D8%A9D9%81%D9%8A>

หากพิจารณาประเด็นหลักข้างต้นพบว่า มีการกำหนดกรอบแนวทางที่ระบุไว้ในแถลงการณ์เพื่อนำสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพว่าต้องเริ่มอย่างไร แผนดำเนินการที่สำนักงานเลขาธิการของทั้งสอง

³ การปิดกั้นการช่วยเหลือด้านสิทธิมนุษยชนเป็นการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศโดยเฉพาะอนุสัญญาเจนีวาฉบับที่ 4 มาตรา 23 กำหนดให้มีการส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่พลเรือนโดยไม่มีเงื่อนไขในดินแดนยึดครอง มาตรา 59 กำหนดให้อิสราเอลอนุญาตให้คาราวานรถบรรทุกขนส่งความช่วยเหลือผ่านเข้าไปในฉนวนกาซา และในมาตรา 33 กำหนดให้อิสราเอลไม่มีสิทธิห้ามการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในฉนวนกาซาด้วยเหตุอ้างเรื่องความปลอดภัย

⁴ มีกลุ่มผู้อพยพที่ถือสัญชาติอื่นประสงค์ออกนอกประเทศโดยใช้จุดผ่านแดนราฟาห์ นอกจากนี้ ยังมีผู้ได้รับบาดเจ็บชาวปาเลสไตน์ที่ได้รับผลกระทบจากสงครามประสงค์เดินทางผ่านแดนมายังอียิปต์เพื่อเข้ารับการรักษาโดยเร่งด่วน

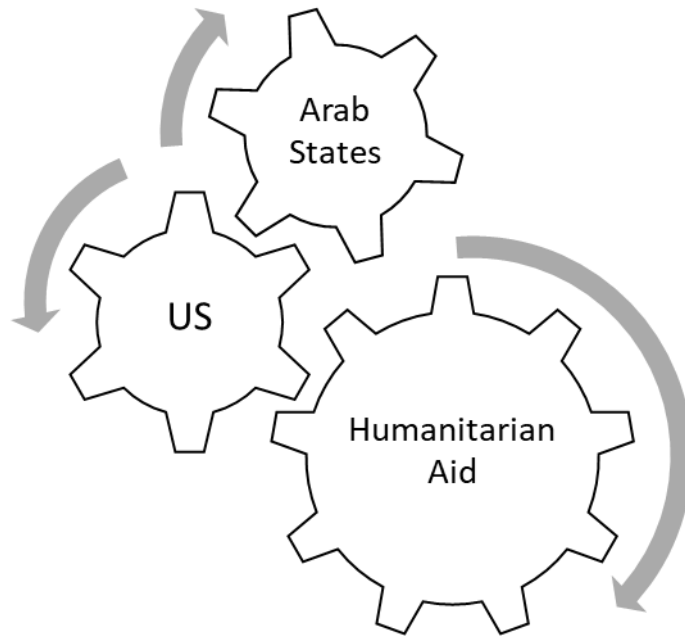
องค์กรจำเป็นต้องมีการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังอย่างรอบคอบ ทั้งนี้ อาจยกระดับให้ทุกฝ่ายดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้ทั้งหน่วยงานภายในที่รับผิดชอบอยู่ในองค์กร หรือการประสานงานกับสถานเอกอัครราชทูตอาหรับและอิสลามที่ประจำอยู่ในประเทศต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เช่น การกดดันอิสราเอลให้ยุติการปิดล้อมฉนวนกาซาเพื่อเปิดทางให้นานาชาติสามารถส่งความช่วยเหลือไปในฉนวนกาซาทั้งยา เวชภัณฑ์ อาหาร และเชื้อเพลิง

สำหรับมาตรการทางกฎหมาย พบว่ามติที่ประชุมเน้นไปที่การเรียกร้องให้อัยการสูงสุดประจำศาลอาญาระหว่างประเทศใช้อำนาจที่มีอยู่เพื่อดำเนินการสอบสวนหาข้อเท็จจริง กรณีการก่ออาชญากรรมสงครามและการละเมิดสิทธิมนุษยชนในฉนวนกาซาและเยรูซาเล็มตะวันตก ทั้งนี้ ในแถลงการณ์ยังระบุถึงการให้ทั้งสององค์กรตั้งหน่วยงานร่วมกันด้านกฎหมายเป็นกรณีพิเศษให้อำนาจรวบรวมและติดตามการละเมิดสิทธิมนุษยชนในฉนวนกาซาและให้รายงานผลต่อคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสันนิบาตอาหรับภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่แต่งตั้ง และให้รายงานผลทุกเดือนต่อคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศขององค์กรความร่วมมืออิสลาม⁵

แถลงการณ์รอบนี้สะท้อนให้เห็นข้อกังวลหลายประการโดยเฉพาะการประสานงานในระดับระหว่างประเทศที่มีผู้เล่นหลายฝ่ายทั้งคู่ขัดแย้ง ประเทศอาหรับที่ได้รับผลกระทบโดยตรง รวมทั้งประเทศมหาอำนาจที่มีนโยบายสนับสนุนอิสราเอลแบบเปิดหน้า เห็นได้จากสถานการณ์ที่รุนแรงต่อเนื่องในฉนวนกาซา ในขณะที่ความพยายามเพื่อให้เกิดกระบวนการเจรจาระหว่างอิสราเอลและกลุ่มติดอาวุธฮามาสในฉนวนกาซาบรรลุข้อตกลงหยุดยิงจนถึงขณะนี้ยังไม่มีข้อสรุปที่เป็นรูปธรรม ยังไม่รวมประเด็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการเรียกร้องให้อิสราเอลยุติการปิดล้อมฉนวนกาซา การกำหนดแนวทางเพื่อส่งความช่วยเหลือเข้าไปภายในฉนวนกาซา ซึ่งหากพิจารณาในแง่ของหลักมนุษยธรรมพบว่า สามารถดำเนินการได้แต่ต้องผ่านการประสานงานและได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐฯ⁶ ดังแผนภาพต่อไปนี้

⁵ สำนักงานเลขาธิการของทั้งสององค์กรเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามข้อมติและแถลงการณ์ฉบับนี้

⁶ อดีตเอกอัครราชทูตปาเลสไตน์ประจำอียิปต์สะท้อนมุมมองเกี่ยวกับการประสานงานระดับพหุภาคีกับประเทศสมาชิกถือเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อเรียกร้องให้สหรัฐฯ เปลี่ยนท่าทีและให้นำหนักต่อประเด็นการช่วยเหลือด้านสิทธิมนุษยชนเนื่องจากอิสราเอลไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีใด ๆ ที่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศ ด้วยเหตุนี้ การดำเนินการด้านมนุษยธรรมจะสัมฤทธิ์ผลได้ขึ้นอยู่กับท่าทีของสหรัฐฯ หรืออย่างน้อยภาคีสมาชิกจากประเทศอาหรับที่มีความสัมพันธ์กับอิสราเอลทั้งในด้านการเมืองและเศรษฐกิจต้องแสดงบทบาทที่มีอยู่เพื่อให้คาราวานช่วยเหลือเข้าไปยังพื้นที่ฉนวนกาซาได้อย่างปลอดภัย เนื่องจากพบว่าความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมเริ่มเข้าฉนวนกาซาได้หลังเกิดเหตุการณ์จลนพลวัติมากกว่า 2 สัปดาห์ ทั้งนี้ การเข้าพื้นที่ฉนวนกาซาสามารถกระทำได้โดยการใช้อุปกรณ์จรวดผ่านแดนราฟาห์ที่ติดกับอียิปต์เท่านั้น

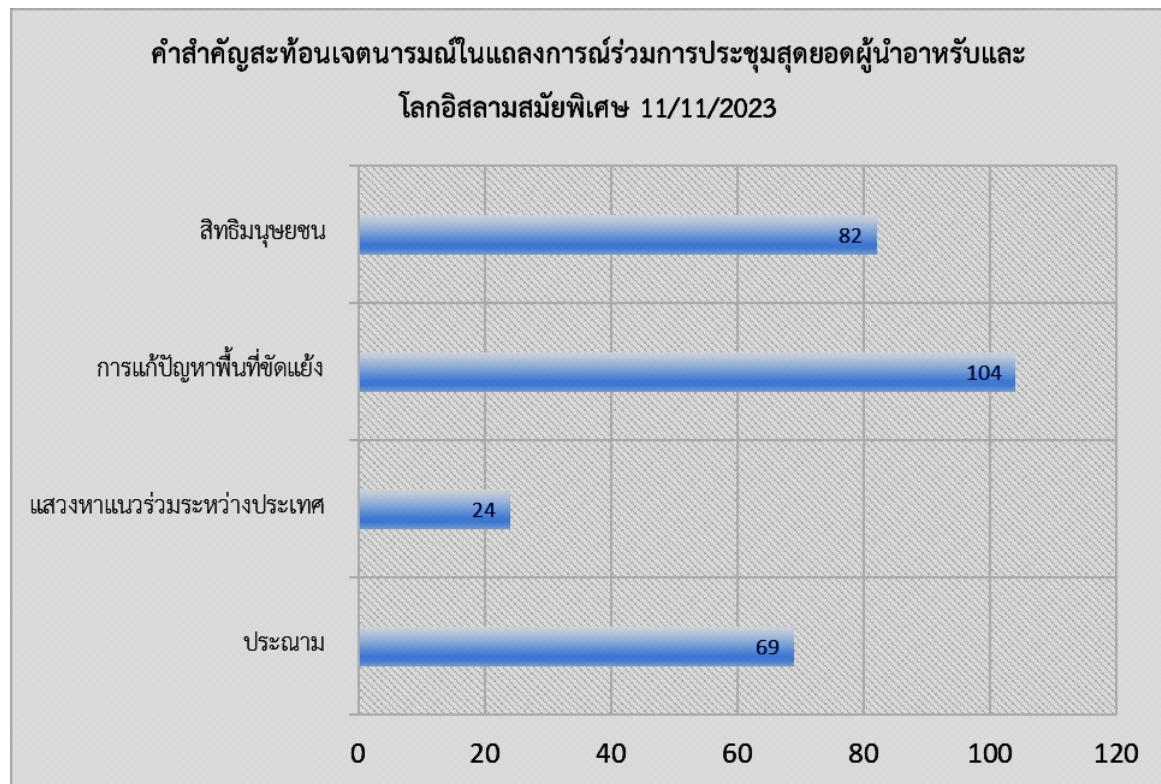
แผนภาพข้างต้นแสดงให้เห็นตัวแปรสำคัญในการเปิดทางสู่การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมโดยโลกอาหรับต้องโน้มน้าวให้สหรัฐฯ ปรับท่าทีและหันมาสนับสนุนการเปิดระเบียบมนุษยธรรมผ่านช่องทางแดนและระเบียบมนุษยธรรม

3.2) ถอดรหัสแถลงการณ์ผ่านคำสำคัญ (Key Words)

หากวิเคราะห์สำนวนและถ้อยความในแถลงการณ์ร่วมฉบับภาษาอาหรับซึ่งเป็นภาษาทางการของการประชุมครั้งนี้ มีถ้อยคำและสำนวนสามารถสะท้อนให้เห็นนโยบายและการให้นำหนักในเชิงยุทธศาสตร์ รวมทั้งเจตนารมณ์ความเป็นเอกภาพของโลกอาหรับและโลกอิสลามได้ ดังตารางต่อไปนี้

เจตนารมณ์	คำสำคัญ	ความหมาย	ความถี่ (ครั้ง)
ประณาม/เรียกร้อง	ประณาม	إدانة	11
	ยุติ หยุดพฤติกรรม	وقف	14
	อาชญากรรม	جرائم	16
	การยึดครอง	احتلال	28
การตั้งรัฐปาเลสไตน์ที่มีเอกราช มีอำนาจอธิปไตยและบูรณภาพเหนือดินแดน	กฎหมายระหว่างประเทศ	قانون دولي	18
	องค์กรระหว่างประเทศ	منظمات دولية	6
การแก้ปัญหาพิพาทดินแดน การเมืองและประวัติศาสตร์	กาซา	غزة	18
	อิสราเอล	اسرائيل	36
	ปาเลสไตน์	فلسطين	46
	อัครอร์	الأقصى	4
หลักสิทธิมนุษยชน สันติภาพ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม	โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย	اللاشرعية	5
	มนุษยธรรม	إنسانية	9
	ระหว่างประเทศ	دولي	39
	การแก้ปัญหาครอบคลุม	حل شامل	9
	สันติภาพ	سلام	20
กลุ่มติดอาวุธในฉนวนกาซา	ฮามาส	حماس	-
	ตัวประกัน	رهائن	-

ตารางข้างต้นทำให้ทราบถึงแนวทางการเรียกร้องของกลุ่มประเทศอาหรับและโลกอิสลามเพื่อกดดันรัฐบาลอิสราเอลให้ยุติการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายสิทธิมนุษยชน โดยรูปแบบการดำเนินการเน้นน้ำหนักไปที่การประณามร่วมกับการแสวงหาความร่วมมือกับนานาประเทศ และการรวบรวมหลักฐานเพื่อยืนยันคำร้องต่อศาลอาญาระหว่างประเทศและศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเพื่อพิจารณาดำเนินการกรณีละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรง และการแก้ปัญหาพื้นที่ขัดแย้งระหว่างอิสราเอล-ปาเลสไตน์ ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพข้างต้นทำให้ทราบว่าประเด็นที่มีความถี่เชิงน้ำหนักมากที่สุดอยู่ในเรื่องการแก้ปัญหาพื้นที่พิพาท สะท้อนผ่านเจตนารมณ์ของชาติอาหรับและโลกอิสลามที่ทุ่มเทความพยายามในการแก้ปัญหาปาเลสไตน์อย่างยั่งยืนด้วยการแก้ปัญหาพื้นที่ขัดแย้งและให้มีการตั้งรัฐปาเลสไตน์ที่มีเอกราช มีอำนาจอธิปไตย และบูรณภาพเหนือดินแดนอย่างสมบูรณ์ตามเส้นแบ่งเขตแดนปี 1967

อย่างไรก็ดี มีข้อสังเกตว่าในข้อ 17 ของแถลงการณ์ร่วมฉบับนี้ ปรากฏถ้อยความที่เน้นถึงเชลย แต่ไม่พบคำใดเกี่ยวกับกลุ่มหรือขบวนการติดอาวุธฮามาส และคำว่าตัวประกัน ทำให้ทราบถึงแนวคิดเชิงอุดมการณ์ของชาติอาหรับและโลกอิสลามที่มองกลุ่มต่อต้านอิสราเอลในฉนวนกาซาในเชิงบวกหรือไม่ เห็นได้จากถ้อยคำที่ปรากฏพบการใช้คำว่า เชลย หรือ ผู้ถูกควบคุมตัว โดยมิตที่ประชุมเรียกร้องให้ปล่อยตัวเชลยให้เป็นอิสระแต่ไม่ระบุฝ่ายใดในวรรคแรก แต่เพิ่มเนื้อหาเพื่อขยายความโดยระบุถึงการประณาม

อิสราเอลที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วยการควบคุมตัวชาวปาเลสไตน์หลายพันคนในฐานะเชลยและผู้ต้องขังในเรือนจำอิสราเอล นอกจากนี้ ที่ประชุมเน้นย้ำว่าทุกการดำเนินการที่มีผลการรับรองเป็นทางการและเป็นที่ยอมรับของประชาคมโลกจำเป็นต้องผ่านการประสานงานร่วมกับองค์การปลดปล่อยปาเลสไตน์เท่านั้น และให้กลุ่มต่าง ๆ ในปาเลสไตน์รวมกันเป็นเอกภาพทั้งเชิงนโยบายและโครงสร้างการปกครอง เนื่องจากองค์การปลดปล่อยปาเลสไตน์เป็นองค์กรเดียวที่ได้รับการรับรองสถานะความเป็นรัฐบาลของรัฐปาเลสไตน์

สำหรับในแง่การทูตเชิงรุกพบว่า ถ้อยความในแถลงการณ์ฉบับนี้ระบุรายชื่อประเทศภาคีสมาชิกซึ่งมีบทบาทนำและได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ของสงครามและการปะทะกันรอบนี้ ประกอบด้วย ซาอุดีอาระเบียในฐานะเจ้าภาพการประชุมสุดยอดผู้นำอาหรับสมัยสามัญครั้งที่ 32⁷ จอร์แดน อียิปต์ กาตาร์ ตุรกี อินโดนีเซีย ไนจีเรีย และปาเลสไตน์ โดยมติที่ประชุมมอบหมายให้ประเทศเหล่านี้ขับเคลื่อนด้วยวิถีทางการทูตในทุกเวทีเพื่อนำสันติภาพกลับสู่ภูมิภาคโดยเร็ว

ที่มา <https://www.nessma.tv/ar/%D8%A3%D8%AE%D8%A8%D8%A7%D8%B1D8%A7%D9%84%D8%A5%D8%B3%>

⁷ ซาอุดีอาระเบียเป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอดผู้นำสันนิบาตอาหรับสมัยสามัญ ครั้งที่ 32 ณ นครเจดดาห์ เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2023 ที่ผ่านมา ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบร่วมกันและรับรองแถลงการณ์การประชุมภายใต้ชื่อ “ปฏิญญาเจดดาห์” (Jeddah Declaration) ซึ่งบัญญัติให้ประเด็นปาเลสไตน์เป็นประเด็นของอาหรับและให้ยึดความริเริ่มแผนสันติภาพอาหรับ (Arab Peace Initiative) เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา พร้อมเน้นย้ำให้ทุกฝ่ายทุ่มความพยายามเพื่อให้เกิดแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมและเป็นธรรมมากที่สุด

จากภาพข้างต้นแสดงให้เห็นบรรดาผู้นำชาติอาหรับที่มีบทบาทนำในการแก้ปัญหาปาเลสไตน์ในระดับภูมิภาคโดยเฉพาะชาติอาหรับที่ได้รับมอบหมายดำเนินการในทุกเวทีการทูตเชิงรุก ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย จอร์แดน อียิปต์ กาตาร์ ตุรกี อินโดนีเซีย ไนจีเรีย ปาเลสไตน์ อิหร่าน และซีเรีย

บทสรุป

ภายหลังสถานการณ์รุนแรงจากภัยสงครามระหว่างอิสราเอลและกลุ่มติดอาวุธในพื้นที่ฉนวนกาซาเปิดฉากมาตั้งแต่วันที่ 7 ตุลาคม 2023 ที่ผ่านมา ดูเหมือนว่าสถานการณ์ในพื้นที่นั้นวันจะทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง และสงครามยังคงดำเนินอยู่ต่อไป แต่การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมยังไม่สามารถเข้าไปถึงภายในฉนวนกาซาอย่างเพียงพอ ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นที่ประเทศภาคีสมาชิกอาหรับและโลกอิสลามทุกประเทศจะแสวงหาแนวทางร่วมมือกันภายใต้แนวคิดพหุภาคีนิยมด้วยการควมรวมสองการประชุมระดับพหุภาคีของโลกอาหรับและโลกอิสลามเข้าด้วยกันเป็นสมัยพิเศษ จัดขึ้น ณ กรุงริยาด ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย เพื่อพิจารณาแนวทางการส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมให้กับชาวปาเลสไตน์ในฉนวนกาซา

ผลลัพธ์การประชุมรอบนี้สะท้อนให้เห็นความเป็นเอกภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันของชาติอาหรับและโลกอิสลามซึ่งมีสมาชิกรวม 57 ประเทศ ร่วมกันลงมติให้ความเห็นชอบโดยออกเป็นแถลงการณ์ร่วมจำนวน 31 ข้อ สะท้อนให้เห็นเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างอิสราเอล-ปาเลสไตน์ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในภูมิภาคและยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้ปัญหาดังกล่าวกินระยะเวลายาวนานกว่า 75 ปี ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นต้องร่วมมือกันเพื่อทบทวนแนวทางการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง ครอบคลุม และยั่งยืน

มุมมองของผู้เขียนในมติของรัฐสภาเห็นว่า หลังจากการประชุมดังกล่าวมีมติเห็นชอบและมอบหมายให้ผู้นำชาติอาหรับและโลกอิสลามที่ระบุรายชื่อข้างต้นร่วมกันใช้แนวทางทางการทูตเพื่อแก้ปัญหาปาเลสไตน์อย่างครอบคลุม กรณีนี้อาจมีผลทำให้คณะผู้แทนของรัฐสภาไทยที่ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมในการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศทุกองค์กร รวมทั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทยที่มีปฏิสัมพันธ์กับประเทศคู่กลุ่มทั้งการเยือนหรือรับเยือนต้องเตรียมความพร้อมและกำหนดท่าทีที่ชัดเจนในการแสดงบทบาทเกี่ยวกับปัญหาเหล่านี้ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อสร้างสันติภาพในภูมิภาคนี้ให้เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต

บรรณานุกรม

Hossam Albuqaii, 2023, “ถอดรหัสแถลงการณ์ร่วม” สืบค้นเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://rcsseypt.com/15756>

The New Arab, 2023, “เนื้อหาแถลงการณ์ร่วม” สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://www.alaraby.co.uk/politics/%D9%86%D8%B5-%D8%A7%D9%84%D8%A8%D9%8A%D8%A7%D9%86-%D8%A7%D9%84%D8%AE%D8%AA%D8%A7%D9%85%D9%8A-%D9%84%D9%84%D9%82%D9%85%D8%A9>

Ömer Aşur Çuhadar, 2023, “อิสราเอลไม่มั่นคงตราบที่ชาวปาเลสไตน์ไม่มีสุข” สืบค้นเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://www.aa.com.tr/ar/%D8%A7%D9%84%D8%AF%D9%88%D9%84-%D8%A7%D9%84%D8%B9%D8%B1%D8%A8%D9%8A%D8%A9/%D8%A7%D9%84%D9%82%D9%85%D8%A9-%D8%A7%D9%84%D8%B9%D8%B1%D8%A8%D9%8A%D8%A9->

Osama Alsaeed, 2023, “กลไกการใช้บังคับตามมติในแถลงการณ์ร่วมที่ประชุม” สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://aawsat.com/%D8%A7%D9%84%D8%B9%D8%A7%D9%84%D9%85-%D8%A7%D9%84%D8%B9%D8%B1%D8%A8%D9%8A/4664551-%D9%85%D8%A7-%D8%A2%D9%84%D9%8A%D8%A7%D8%AA-%D8%AA%D9%86%D9%81%D9%8A%D8%B0->

The Organisation of Islamic Cooperation : OIC, 2023, “ที่ประชุมร่วมปิดฉากพร้อมออกแถลงแถลงการณ์ร่วมประณามอิสราเอล สืบค้นเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2566, จาก https://www.oic-oci.org/topic/?t_id=39919&t_ref=26755&lan=ar

مُنظَرَةُ التَّعَاوُزِ الْإِسْلَامِيَّةِ

Organisation of Islamic Cooperation

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُهُ

โปรดสแกน QR Code เพื่ออ่านผลงานของผู้เขียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง